

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717207739
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3717207739.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne E., zastúpenej L. proti žalovanému Q., o zaplatenie 5.064,54 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15. novembra 2017, č.k. 7Csp/137/2017-48, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 5.064,54 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 09.05.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňi súd priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa svojho nároku domáhala titulom bezdôvodného obohatenia a dôvodila, že na návrh žalovaného ako oprávneného a na základe vykonateľného exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s., sp. zn. SR 00426/13 zo dňa 11.06.2013, právoplatného dňa 01.07.2013 a vykonateľného dňa 04.07.2013 viedol súdny exekútor F. R. Z., Q.. exekúciu proti nej ako povinnej. Krajský súd v Trenčíne svojím rozhodnutím zo dňa 29.12.2016, sp. zn. 19CoE/139/2016 exekúciu zastavil, keď zmluvný vzťah strán sporu, založený zmluvou o úvere zo dňa 24.01.2011, posúdil ako vzťah spotrebiteľský a mal za to, že exekučný titul nespĺňa podmienky materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Zdôraznila, že pred začatím exekúcie zaplatila žalovanému sumu 2.700 Eur ako istinu úveru, pričom v zmysle vyúčtovania súdneho exekútora tento vymohol pre žalovaného čiastku 5.064,54 Eur, čiže zaplatila žalovanému na úver spolu sumu 7.765,54 Eur.

3. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa ako dlžníka uzavrela dňa 24.01.2011 so žalovaným ako veriteľom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver v sume 2.700 Eur. Za poskytnutie úveru sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému poplatok 2.040 Eur, t. j. celkovo sa zaviazala zaplatiť sumu 5.040 Eur, a to v 12 mesačných splátkach po 420 Eur, počnúc dňom 28.02.2011. V Zmluve o úvere je uvedené, že bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka, žalobkyňa je označená obchodným menom, IČO-m, číslom živnostenského registra a súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“).

4. Zo zápisnice o návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 01.02.2014 bolo zistené, že žalovaný ako oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie voči žalobkyni ako povinnej u súdneho exekútora F. R. Z. na vymoženie sumy 2.789,24 Eur so zmenkovým úrokom 0,25 % denne z dlžnej sumy od 12.11.2011 do zaplataenia, so zákonným úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 22.02.2012 do zaplataenia, trov konania 595,18 Eur a trov exekúcie. Exekúcia bola vedená pod EX 2583/14. Z vyúčtovania exekučného konania EX 2583/14 zo dňa 11.04.2017 bolo zistené, že žalobkyňa ako povinná zaplatila v exekučnom konaní spolu sumu 5.064,54 Eur žalovanému ako oprávnenému. Na trovy exekúcie uhradila sumu 1.236,17 Eur. Z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 19CoE/139/2016-129 zo dňa 29.12.2016 vyplýva, že exekúcia, vedená na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3Er/198/2014 (EX 2583/14) bola zastavená z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok, sp. zn. SR 00426/13 zo dňa 11.06.2013 je v danom prípade nespôsobilým exekučným titulom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.02.2017.

5. Z potvrdení - vklad hotovosti na účet v sume 420 Eur zo dňa 07.03.2011, v sume 420 Eur dňa 04.04.2011, v sume 420 Eur dňa 26.08.2011, v sume 150 Eur dňa 07.06.2011, v sume 420 Eur dňa 04.05.2011, v sume 900 Eur dňa 19.12.2011 vyplýva, že žalobkyňa uhradila žalovanému pred začatím exekúcie sumu 2.700 Eur.

6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania považoval za nepochybné, že zmluvný vzťah strán sporu vyplýva zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 24.01.2011, jedná sa o vzťah spotrebiteľský, na ktorý je potrebné aplikovať ust. § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka. Vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne vo veci, sp. zn. 19CoE/139/2016, v ktorom odvolací súd konštatoval, že na základe zmluvy o úvere, uzavretej medzi stranami sporu, bol založený spotrebiteľský vzťah (bod 26 rozsudku súdu prvej inštancie), považoval rozhodcovský rozsudok za protiprávny, nakoľko zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 1 písm. c), ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku) nie je spôsobilým exekučným titulom, a preto bola predmetná exekúcia zastavená.

7. Súd prvej inštancie prejudiciálne preskúmal zmluvu o úvere, uzavretú medzi stranami sporu a dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch - úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ktorá v zmluve nie je uvedená, RPMN, ktorý údaj absentuje, a preto považoval zmluvu o úvere, uzavretú medzi stranami sporu s poukazom na § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročnú a bez poplatkov.

8. Vzhľadom na túto skutočnosť mala žalobkyňa povinnosť zaplatiť žalovanému len sumu poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 2.700 Eur. Túto sumu podľa predložených potvrdení zaplatila už pred podaním návrhu na začatie exekúcie. Z uvedeného dôvodu s poukazom na skutočnosť, že exekúcia bola po preskúmaní exekučného titulu zastavená, vzniklo na strane žalovaného vymožením sumy 5.064,54 Eur, ktorú má súd za preukázanú z vyúčtovania exekučného konania, podľa § 451 Občianskeho zákonníka bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný žalobkyni vydať. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie vyhovel žalobe v celom rozsahu. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 5, § 3 ods. 1, § 39, § 489, § 451 ods. 1, ods. 2, § 517 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., o trovách konania rozhodol podľa § 255, § 262 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d), písm. f), písm. h) CSP. Vytýkal súdu prvej inštancie predovšetkým nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Podľa jeho názoru zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje Občiansky zákonník v § 451, nakoľko žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy vyhlásená za neplatnú, rovnako ako právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol a majetkový prospech žalovaný získal z poctivých zdrojov. Razantne odmietol, že by na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu. Poukázal na znenie ust. § 61 zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, z ktorého vyplýva, že navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Vzniesol námietku premlčania nároku žalovanej, ktorý bol v celom rozsahu podľa jeho názoru premlčaný dňa 30.04.2017 v dôsledku uplynutia 2-ročnej

subjektívnej premlčacej lehoty. Žalobkyňa svoj návrh na súde uplatnila až dňa 11.08.2017. Dôvodil, že subjektívna premlčacia lehota začala žalobkyni plynúť odo dňa 19.12.2011 (uhradením istiny 2.700 Eur), od tejto doby mala vedomosť o jeho bezdôvodnom obohatení a uhradila sumy nad rámec istiny, ktorými sa hradili úroky a poplatky. Vedomosť dlžníka - žalobkyne o bezdôvodnom obohatení, spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru vznikla v zásade v okamihu prvej platby žalobkyne nad rámec poskytnutej istiny. Vedomosť žalobkyne, že zmluva neobsahovala požadované údaje, je potrebné viazať na okamih podpisu zmluvy, ktorým prejavuje súhlas s písomným právnym úkonom a je to prejav znalosti jeho obsahu. Vedomosť o obsahu práva je ovládaná zásadou neznalosť práva neospravedlňuje. O určení zmluvy za neplatnú, resp. o bezúročnej a bezpoplatkovej úverovej zmluvy, vzhľadom na vyvrátenú právnú domnienku znalosti právnych predpisov, mala žalobkyňa vedomosť už pri podpise zmluvy o úvere, rovnako mala vedomosť už pri podpise úverovej zmluvy o tom, kto je veriteľ zo zmluvy, o tom, komu a kedy jednotlivé splátky úveru spláca. Z týchto dôvodov začala plynúť subjektívna lehota žalobkyne zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti. Úsudok o okamihu platenia sumy nad rámec istiny možno urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa nemôže spôsobiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

10. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a o subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. O svojich nárokoch sa dozvedela 03.10.2016 v deň, kedy jej právny zástupca poskytol právne poradenstvo ohľadne uvedenej zmluvy. Vznesenie námietky premlčania považovala za nedôvodné. V stave právnej neistoty bola až do dňa 22.02.2017, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19CoE/139/2016, ktorým bola exekúcia v prospech žalovaného zastavená. Do tohto dňa nemala právnú istotu a nemohla mať ani vedomosť o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia, naviac, keď súd prvej inštancie návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Z tohto dôvodu nemohla svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť skôr, ako bolo právoplatne rozhodnuté, že právny vzťah strán sporu je spotrebiteľským vzťahom. Dôležitou skutočnosťou je fakt, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo len z titulu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a z titulu neprípustnosti exekúcie, ktorá sa voči nej viedla a v rámci ktorej bol úver splácaný a vymožené od nej čiastky, na ktoré žalovaný nemal právny nárok, resp. tento dodatočne odpadol. Svoj nárok preto považuje za uplatnený v rámci premlčacej doby. Neprípustnosť exekúcie a spotrebiteľský charakter právneho vzťahu skonštatoval súd až dňa 22.02.2017, dovtedy nemala vedomosť o tom, že plnenie, ktoré poskytla žalovanému, bolo bezdôvodným obohatením. Začiatok subjektívnej premlčacej doby je viazaný na jej skutočnú vedomosť ako spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jej úkor obohatila, ktoré stanovisko vyplýva z množstva rozhodnutí najvyšších súdnych autorít. Objektívna premlčacia doba začala plynúť až doplatením poslednej splátky bezdôvodného obohatenia, a to dňa 30.04.2015. Poukázala tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/1/12, v ktorom bolo konštatované, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Záverom poukázala na sudcovskú koncentráciu v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, keď prostriedky procesného úkonu a procesnej obrany je potrebné uplatniť včas, ak nie sú uplatnené včas, nie je možné na ne prihliadnuť. Prostriedkom procesnej obrany sú aj hmotnoprávne námietky v podobe námietky premlčania. Žalovaný premlčanie namietol až v odvolaní, pričom túto námietku mohol uplatniť už pri prvom úkone vo veci samej, a preto by odvolací súd na námietku premlčania prihliadnuť nemal.

11. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver na výkon podnikania, žalobkyňa bola označená ako dlžník pod obchodným menom, označená identifikačným číslom, pričom pri uzatváraní zmluvy o úvere konala v rámci predmetu svojho podnikania a finančné prostriedky jej boli poskytnuté na výkon podnikania. Výkon podnikania žalobkyňa ukončila až dňa 04.01.2008. Skutočnosť, na čo žalobkyňa skutočne poskytnutý úver využila, neskúmala, nakoľko je to pre neho nepodstatná informácia, postačujúci je prejav vôle žalobkyne, že úver mieni využiť na výkon podnikania. Mal za to, že je potrebné akceptovať jeho dobrú vôľu, s ktorou do právneho vzťahu so žalobkyňou vstupoval. Spochybnil okamih vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia odo dňa udelenia plnej moci právnej zástupkyne a považoval ho za účelové. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby totiž nezávisí od

udelenia plnej moci advokátovi, pre plynutie premlčacej doby sú rozhodujúce skutočnosti nezávislé od vôle subjektov. Z tohto dôvodu považuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za premlčaný.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktorého dôvody sú správne (§ 387 ods. 2 CSP) a k zdôrazneniu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dopĺňa nasledovné:

13. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalovaný namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď tvrdí, že odôvodnenie predmetného rozhodnutia nespĺňa zákonom požadované podmienky, preto došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie, ďalej namietal nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie a dôvodil, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, čím uplatnil v odvolacom konaní odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365ods. 1 písm. b), písm. f), písm. h) CSP.

14. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP a dôvodil, že súd prvej inštancie porušil právo na spravodlivý súdny proces, nakoľko jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a jeho podstatou je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Je nesporné, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je jasné a zrozumiteľné a dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov na obranu proti takémuto uplatneniu.

16. Z ustanovenia § 220 CSP vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich hodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá o to, aby odôvodnenie jeho rozhodnutia bolo presvedčivé.

17. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že sa citovaným ustanovením § 220 ods. 2 CSP riadil, uviedol, čoho sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, uviedol stanovisko žalovaného, uviedol, aké dôkazy vo veci vykonal, uviedol svoje skutkové zistenia a právne posúdenie k danej veci. Žalobe vyhovel s poukazom na ust. § 52 a nasl. a § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zastáva názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je riadne odôvodnené v súlade s ustanoveniami § 220 CSP.

18. Odvolacia námietka podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP dôvodná nebola.

19. Žalobca uplatnil v podanom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a dôvodil, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď tvrdil, že k bezdôvodnému obohateniu na jeho strane nedošlo.

20. Podstata odvolacieho dôvodu podľa citovaného zákonného ustanovenia spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom potom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov sporových strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení

dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potreba považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu podľa ust. § 191 CSP. Podľa citovaného zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje citovanému zákonnému ustanoveniu. Týmto odvolacím dôvodom možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

21. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom závere, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu z dôvodu, že zmluva, uzavretá medzi stranami sporu, je zmluvou spotrebiteľskou, dopadajú na tento právny vzťah ustanovenia spotrebiteľského práva, zmluva musí byť považovaná za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 pre absenciu termínu konečnej splatnosti úveru, RPMN a úrokovej sadzby. Pokiaľ žalobkyňa žalovanému zaplatila 2.700 Eur pred začatím exekučného konania, suma 5.064,54 Eur s príslušenstvom, ktorá bola od nej vymožená v exekučnom konaní súdnym exekútorom a pozostávala z poplatkov za poskytnutie úveru a úrokov z úveru, predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

22. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka).

23. Závazok vydať bezdôvodné obohatenie vo všeobecnosti nevzniká v dôsledku protiprávnosti, ale vzniká mimozmluvne, za splnenia určitých zákonom stanovených podmienok. Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nie je viazané na splnenie subjektívnych predpokladov a má ju každý, kto sa na úkor iného obohatí, stačí, že k obohateniu došlo bez právom uznaného dôvodu, alebo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Znak bezdôvodnosti obohatenia nie je výlučne otázkou výkladu ust. § 451 a § 454 Občianskeho zákonníka, ktoré vymedzujú prípady bezdôvodného obohatenia taxatívnym spôsobom, ktorý výkladu neponecháva veľký priestor. Jeho právna úprava neplní sankčnú (a tým ani preventívnu) funkciu a jeho pôsobenie je čisto reparačné a sledujúce morálnu zásadu spravodlivosti, aby sa nikto neobohatil na úkor iného.

24. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia, získaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, dopadá na tie prípady, kedy v čase poskytnutia plnenia existoval právny dôvod plnenia, ktorý však následne v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti odpadol, stratil svoje právne účinky. Majúc na zreteli, že bezdôvodné obohatenie vzniká za splnenia určitých zákonom stanovených podmienok, a teda na jeho vznik stačí, že k bezdôvodnému obohateniu došlo bez právom uznaného dôvodu alebo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva, súdu rozhodujúcemu o žalobe na splnenie povinnosti na jeho vydanie naisto nepostačuje zistenie, že rozhodnutie, na základe ktorého bolo plnené (nie je rozhodujúce, či plnenie bolo dobrovoľné, alebo bolo vymožené v exekučnom konaní), bolo následne zrušené, resp. došlo podľa procesných predpisov k strate jeho účinnosti. Ak sa totiž domáha vrátenia plnenia ten, kto plnil povinnosť uloženú mu súdom, závisí dôvodnosť jeho návrhu na splnenie povinnosti vrátiť plnenie od toho, či právny dôvod jeho plnenia spočíval na reálne existujúcom hmotnoprávnom základe. Ak právny dôvod plnenia podľa hmotného práva tu bol, tak potom trvá naďalej bez ohľadu na to, či právoplatný a vykonateľný rozsudok (ktorý toto právo iba deklaroval) bol, či nebol zrušený. Otázkou, či tu bola povinnosť plniť podľa hmotného práva a rozsah tejto povinnosti, rieši súd v konaní o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako predbežnú. Zrušením rozhodnutia, na základe ktorého bolo plnené, by došlo k bezdôvodnému obohateniu toho, komu bolo plnené len vtedy, ak by právny dôvod plnenia reálne nespočíval v hmotnom práve (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5MCdo/17/2009).

25. V danej veci medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný poskytol žalobkyni úver na základe zmluvy o úvere zo dňa 24.01.2011 vo výške 2.700 Eur, ktorú sumu žalobkyňa žalovanému zaplatila pred začatím exekúcie. Exekučné konanie u súdneho exekútora F. R. Z. bolo vedené na základe návrhu žalovaného zo dňa 01.02.2014 na vymoženie sumy 2.789,24 Eur so zmenkovým úrokom 0,25 % denne z dlžnej sumy od 12.11.2011 do zaplattenia, úrokom z omeškania vo výške 6 % z dlžnej sumy od 22.02.2012 do zaplattenia, trov konania a trov exekúcie. Z obsahu spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že súdny exekútor v exekučnom konaní vymohol z uvedených dôvodov od žalobkyne sumu 5.064,54 Eur v prospech žalovaného. Súd prvej inštancie správne ustálil, že úver, poskytnutý žalovaným žalobkyni, bol s poukazom na § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. úverom bezúročným a bez poplatkov, preto podľa hmotného práva žalovanému nesvedčil žiaden titul na vymoženie uvedeného nároku.

26. Za bezdôvodné obohatenie, získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, súdna prax považuje aj plnenie prijaté na základe vykonateľného rozsudku súdu, ktorý bol následne zrušený. V prejednávanej veci je takýmto rozhodnutím nulitný rozhodcovský rozsudok, na ktorý je nutné v zmysle ustálenej judikatúry hľadieť tak, akoby neexistoval (t. j. nejde o rozhodnutie, ktoré bolo neskôr zrušené). Vzhľadom na nulitosť rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu - je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné podradiť žalobcom uplatňované plnenie pod skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu. Žalovaný namietal, že na jeho strane nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, nakoľko právny dôvod na plnenie od žalobcu spočíval v hmotnom práve a jeho povinnosť vyplývala priamo z uzavretej zmluvy o úvere.

27. Pokiaľ žalobkyňa ešte pred začatím exekučného konania (v roku 2011) žalovanému zaplatila celú sumu poskytnutého úveru vo výške 2.700 Eur a súd prvej inštancie konštatoval, že úver, poskytnutý žalovaným žalobkyni, sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a napriek tejto skutočnosti na základe nulitného rozhodcovského rozsudku, bola súdnym exekútorom od žalobkyne vymožená suma 5.064,54 Eur, ktorá bola poskytnutá žalovanému, je potrebné takéto plnenie zo strany žalobkyne žalovanému považovať za bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu, nakoľko dôvod na vymoženie poplatkov a úrokov od žalobkyne neexistoval.

28. Z tohto dôvodu skutkové zistenia súdu prvej inštancie odvolací súd považoval za správne a odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) daný nebol.

29. Odvolací dôvod, uplatnený žalobcom podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

30. Odvolací súd preskúmaním danej veci v rozsahu podaného odvolania nezistil dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu, keď právne posúdenie súdom prvej inštancie v zmysle ustanovení o procesnom práve, ako i o spotrebiteľskom práve považoval za správne. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP daný nebol.

31. Žalovaný v podanom odvolaní vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne.

32. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

33. Podľa § 152 CSP hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

34. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného úkonu a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo, so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

35. Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä, ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

36. Podľa § 154 prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

37. Civilný sporový poriadok prihliada na námietku premlčania ako hmotnoprávnu námietku vyplývajúcu z ust. § 101 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto podlieha sudcovskej koncentrácii.

38. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný námietku premlčania vzniesol až v odvolacom konaní.

39. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného úkonu alebo procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

40. Odvolací súd preskúmaním danej veci dospel k záveru, že žiadne z predpokladov pre aplikáciu ust. § 366 CSP (novoty v odvolacom konaní) nebola v danej veci odvolateľom preukázaná. Námietka premlčania je bez akýchkoľvek pochybností námietkou hmotnoprávnou, ktorú musel odvolateľ uplatniť pred súdom prvej inštancie, a to najneskôr do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Pokiaľ sa tak nestalo, pričom neboli splnené žiadne z predpokladov citovaného zákonného ustanovenia (§ 366 CSP), odvolací súd sa touto námietkou nezaoberal.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, priznal proti žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).